SVENSK MUSIKTIDNING.

N:r 18. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 15 November 1897. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 17:e Årg.

Anna Lang-Wolseley.

Knappt hade den svenska, men utlandet tillhörande, sångkonstnärinnan Sigrid Arnoldson lemnat tiljorna på vår operascen, förr än en annan i främmande land bosatt svensk tonkonstnärinna trädde upp på desamma, nämligen violinartisten fru Anna Lang-Wolseley, som i lördags lät höra sig å en kungl. operans symfonikonsert, efter att icke på tretton år, om vi rätt minnas, ha konserterat för hufvudstadens publik. Under sommaren hade man likväl tillfälle att höra henne den 10 augusti i Marstrand å en konsert, gifven der af henne och hennes man, barytonsångaren mr Edwyn Wolseley, samt pianisten miss Mary Olson, hvars uppträdande här å en symfonikonsert på vår kungl. opera i början af 1893 våra läsare torde erinra sig.

Lördagens symfonikonsert gafs för utsåldt hus och i närvaro af konungen, hertig Carl med gemål samt enkehertiginnan af Dalarne, och det lifliga bifall fru Anna Lang då skördade, och som föranledde hennes upprepade framträdande för publiken, var endast ett rättvist erkännande af en högt stående konstnärlighet, ytterligare utbildad, sedan hon sist uppträdde och spelade för Stockholmspubliken.

Då vi nu begagna tillfället att införlifva den ärade gästens porträtt med denna tidnings bildergalleri, må det äfven följas af en biografisk teckning.

Anna Sofia Lang, dotter till den i dessa dagar aflidne häradshöfding K. F. M. Lang, sedan 1863 innehafvare af Vadsbo härads norra domsaga, och hans hustru, född Stjernstam, är född 1859. Hennes fader var stor vän af musik, och hennes mor, som hade godt gehör, trakterade guitarren och pianot, utan att dock ha lärt spela dessa instrument. I Mariestad, der hennes far efter domsagans tillträdande hade sin bostad, började Anna Lang spela piano vid fem års ålder, men öfvergick nio år gammal till violinen. Professor d'Aubert, som hörde henne spela violin när hon var tretton år, rådde henne att fortsätta studierna vid musikkonservatoriet, der hon också intogs som elev 1873 och hade till lärare först d'Aubert och sedan Joh. Lindberg.

Anna Lang-Wolseley.

Emellertid ville ej hennes far och anhöriga att hon skulle egna sig helt åt musiken. Slutligen fick hon dock utbyta de husliga bestyren mot konststudiet, och 1878 afslöt hon kursen uti Musikaliska akademien, studerade året derpå under kortare tid för konsertmästare Tofte och Anton Svendsen i Köpenhamn, der Niels Gade omfattade henne med uppmuntrande vänlighet, och nådde ändtligen målet: Paris. Den berömde Léonard var här hennes lärare, och studierna varade med kort afbrott i fyra år. Under denna tid besökte hon sommaran 1882 hemlandet för att skaffa sig medel till fortsatta studier i Paris och dröjde här året ut, hvarvid hon lät höra sig i hufvudstaden på ett par konserter. Särskildt minnas vi hennes uppträdande på k. operan i början af december, då

hon spelade Bruchs G-moll-konsert och berömdes för »sin mjuka och varma ton, ädelt föredrag och en elegant, dristig teknik». Hon erhöll nu af Musikaliska akademien Beskowska stipendiet och begaf sig åter till Paris, der Léonard fäste stora förhoppningar vid sin unga svenska elev. Vid en konsert å Salle Pleyel i Paris, i april 1883, väckte hon mycket uppseende med sitt violinspel. Hon reste sedan till London och biträdde vid några konserter, hvarpå hon engagerades för en längre konsertturné i Englands sydligare städer.

På en symfonikonsert å k. operan här den 4 oktober 1884 fick man åter höra den unga konstnärinnan, som då spelade första satsen af Beethovens konsert, hvars kadens af Léonard återgafs med utomordentlig bravur, samt dessutom kompositioner af Raff, Svendsen och Sarasate. Anna Lang begaf sig derefter åter till England, i hvars hufvudstad hon sedan kom att taga sitt hemvist, deltagande der i det stora musiklifvet och mycket värderad som violinist. I detta land har hon äfven deltagit i turnéer med berömda storheter, sådana som kontrabasisten Bottesini, sångerskorna Trebelli och Albani m. fl., deltagit i Coventgardenkonserter och i kammarmusikkonserter med Fanny Davies, Piatti, Paul Ludvig m. fl. och är »great favorite» i det britiska örikets förnämsta städer. Hennes repertoar sträcker sig från de gamla mästarne Corelli, Händel, Bach, Paganini, Beethoven till de nyare Vieuxtemps, Wieniawski, Svendsen, Bruch Raff, Sarasate, Saint-Saëns etc.

År 1889 den 22 maj ingick Anna Lang äktenskap med mr Edwyn Wolseley, sekreterare och kontorschef för »African Gold Share Investiment Co. Lim.», kusin till lord Garnet Wolseley. Mr Wolseley var en mycket värderad amatörsångare och är sedan några år professionel konsertsångare, i besittning af en präktig baryton. Efter sitt giftermål lät konstnärinnan mera sällan höra sig, men har på senare år flitigare konserterat. I december förlidet år gaf hon en mycket omtyckt konsert med uteslutande italiensk musik. Programmet upptog först en stråktrio af Corelli, vidare verk af Pergolesi, Mercadante, Paganini etc. och slutade med en alldeles ny konsert af Enrico Bossi. Denna vinter ämnar hon gifva en konsert efter samma plan med uteslutande skandinavisk musik.

Efter hvad vi hört ämnar fru Lang-Wolseley efter konserterandet i hufvudstaden äfven låta höra sig i landsorten före återresan till England. Om vi dess förinnan ännu en gång få tillfälle att höra henne här under denna vistelse i hemlandet, är oss för närvarande obekant.

Mascagni och hans nya opera.

Mascagni är ett bortklemadt lyckans skötebarn. Derför är han också föremål för afund på flere håll, och hans lifliga temperament har äfven skuld i att han har så många vedersakare. Han ville införa åtskilliga reformer vid konservatoriet i Pesaro och stötte dervid på motstånd af både lärare och lärjungar. Tidningar togo parti emot reformatorn och dermed började skärmytslingen. Komponisten till »Cavalleria» och flere misslyckade operor lefver i lyckligt äktenskap med ett fruntimmer, som förut varit korist. Damerna i Pesaro anse henne emellertid icke med dem jembördig och förargade sig öfver måttan, då vid en festmiddag, som Rossini-konservatoriet gaf till ära för italienske undervisningsministern, fru Mascagni var den enda kvinliga gästen. Detta gaf anledning till ytterligare kontroverser och afundsjuka.

Dessutom kan man ej förlåta den unge maestron att han står sig godt i finansielt hänseende. Han har en furstligt inredd våning till fri disposition och uppbär som direktör för Rossinikonservatoriet 60 francs om dagen. Dessutom erhåller han af Sonzogno för skyldigheten att till den bekante förläggaren öfverlemna alla sina arbeten en månatlig fix summa af 1,000 francs. Den forne konstzigenaren finner sig väl som konstmäcenat; det ges knappt någon betydande målare i hela Italien, af hvilken ej Mascagni förskaffat sig fresker eller oljetaflor för det historiska palatset, som före honom bebotts af Rossini, Pedrotti och Verdi. Och ehuru Mascagni redan länge logerat der, har han ännu ej fått det i ordning så, som han vill ha det. Först nyligen har han fått sitt museum för berömda kravatter, en samling, hvars hufvudstomme utgöres af de engelska halsdukarne med jätteknutar, tillökadt med ett litet rum för orientaliska kravatter. Han har blott ett bekymmer, detta rör halsdukarnes framtid och uppfinnandet af ett luktfritt medel att skydda för mal denna geniala produkt af en härlig konst.

Mascagnis afundsmän ha utspridt den nedriga lögnen att han på dryckjom och spel skulle ha i grund förderfvat sig och tagit lifvet af sig. Dessa rykten blefvo med kraft dementerade. »Mascagni kan aldrig döda sig sjelf, emedan han har en lifförsäkring på 600,000 francs, som då skulle vara förlorad.» Den hetlefrade maestron kallade dem som utspridt sådana rykten »dumhufvud» och »idioter». Han bedyrar att han ej har det ringaste skäl till sjelfmord, alldenstund han med sin hustru och tre barn lefver det lyckligaste familjelif, till kropp och själ finner sig utmärkt väl, lägger på hullet och uppnått en vigt af 86 kilo. Som föreståndare för Liceo Rossini har han ett skönt verksamhetsfält, är derjemte Italiens högst beskattade musiker, har af brist på tid måst afslå anbud att göra konsertresor till Ungern, Sverige och Ryssland, för närvarande arbetande med en friskhet och lätthet, som erinrar om den tid, då han skref sin »Cavalleria rusticana».

För öfrigt skulle Mascagni vara tacksam mot tidningarne, hvilka nu omtala, att maestron har fullbordat sitt stora symfoniska verk »Svårmod», som han fått i uppdrag att komponera för Leopardi-festen. Mascagni skrifver också på »Mitt lifs roman», som snart lär utkomma. Det senare är ungefär lika trovärdigt som att Mascagni till firande af det nya presidentvalet för cubanska republiken engagerats att gifva tio konserter, hvilka skulle inbringa honom 100,000 pesetas (= francs).

Så mycket är säkert, att vänner och fiender om denne unge man utsprida reklamnotiser, för hvilka andra komponister skulle känna sig högst generade.

Den nya opera, Mascagni nu har under arbete torde snart nå sin fullbordan. Under ett besök i Milano har han föredragit det mesta af operan inför flere af sina vänner. Operan heter »Iris» och handlingen försiggår i Japan. Hufvudpersonen Iris är en ung blomsterflicka, som bor tillsammans med sin blinde fader vid foten af Fushiyama. En prins finner behag i den vackra flickan, men då hon strängt bevakas af fadern, kan prinsen ej närma sig henne. Han uppfinner dock ett medel att nå sitt mål. På en öppen plats framför Iris' bostad låter han uppföra en dramatisk scen, der han sjelf med ett sällskap af skådespelare och danserskor uppträder såsom solens son, som gör en dödlig lycklig. Härigenom lyckas han bedåra Iris och bortföra henne under en föreställning.

I andra akten finner man den unga flickan i ett slags harem. Hon tror sig först drömma, men då sanningen går upp för henne, stöter hon prinsen från sig. Till straff härför ställes hon under bevakning af myndigheterna, och då fadern tror henne vara en fallen kvinna, förbannar han henne, hvarför Iris i sin förtviflan störtar sig i floden.

Tredje akten visar henne döende på stranden, sjungande en lofsång till solen. Hon dör, medan blommor spira fram och täcka hennes lik.

Musikpressen.

Det Nordiske Forlag i Köpenhamn har utgifvit:

För piano, två händer:

Hägg, J. Ad.: *Neun Karakterstücke.* — *Albumblätter.*

Kuhlau, Fredr.: *Variations sur une chanson danois.* Op. 22. Edition nouvelle par Aug. Winding.

Schubert, Franz: *Udvalgte Klaververker.* Jubileums Udgave. Kritisk revideret med Hensyn till Teksttramstilling, Tempo, Pedal- og Foredragstegn, samt forsynet med Forord och med Fingersætning til Studiebruk af Heinrich Germer, Hefte I: Moments musicals, op. 94 n:o 1—6; Hefte II: Impromptus, op. 142 n:o 2 og 3, Menuetto, op. 78 n:o 3, Scherzo, op. 15 n:o 3; Hefte III: Impromptus, op. 90 n:o 1—4, à 1 Krone.

100 Elementar-Etuder af Czerny, Lemoine og Germer, kritisk reviderede og progressivt ordnede til systematisk Studiebrug af Heinrich Germer. Hefte I—V à 80 Øre.

Ofvannämnda musikalier äro alla värdefulla. Åter en svensk komponist se vi ha letat sig väg till utländsk förläggare, nämligen J. A. Hägg, under ett par decennier försvunnen ur musikvärlden, men nu trädande upp med den rätt, som tillkommer en af vårt lands mest begåfvade och gedigna tonsättare. Likasom hans till förra julen hos Elkan & Schildknecht utkomna »Suite» kunna hans här anmälda verk räknas bland svenska pianolitteraturens bästa, så till form som musikaliskt innehåll. De 9 *karakterstyckena* benämnas »Ballad», »Mazurka» (an Frau Ida Aulin), »Romance», »Etude», »Volkstanz», »Serenade», »Gruss an Frau Mathilde Gade», »Capriccio», »Serenad» (an Frau Henriette Magnus). *Albumblätter* innehålla: »Walzer», »Lied an . . .», »Impromptu», »Elegie», »Impromptu II», »Am Kirchhof», »Studie», »Nachtstück», »Impromptu an * *s Flügel», »Albumblatt», »Lied ohne Worte». Att priset å de båda häftena icke angifves, är icke vårt fel utan förläggarens eller den besynnerliga danska sedvänjans i detta hänseende. Detsamma är fallet med Kuhlaus *Variationer*. Den nya upplagan af dessa är väl berättigad såväl genom den vackra musik de innehålla som genom deras instruktiva värde för pianoundervisningen. Med afseende på denna har äfven *Schubert*-editionen tillkommit på 100:e året efter hans födelse. Den vackra upplagan, redigerad af den bekante musikpedagogen Germer, påvisar i ett företal af honom de förbättringar, som i denna edition blifvit gjorda enligt nyare Schubert-forskningar, samt rättade fel i föregående upplagor, påpekade i noter i slutet af sidorna. För öfrigt är genom metronomisering, fingersättning, pedalanvisning, satsbågar m. m. ledning för utförandet lemnad. Önskligt vore om Schuberts härliga musik genom upplagor af detta slag komme att mera än hittills ingå i musikundervisningen till smakens förädlande och sann musiknjutning.

De 100 *Etuderna* höra alla till de lättare och lämpa sig för elever af 10—12 års ålder. Urvalet tycks vara godt och samlingen innehåller 44 etuder af Czerny (somliga förkortade), 30 af Lemoine och 26 af Germer sjelf. Högsta antalet af kors eller b hos dem är 3 i företeckningen (A dur, Ess dur). Endast 11 etyder ha molltonart (3 G moll, 2 C och D moll, 1 A, E, H och Fiss moll) förutom några mollsatser i dur-etyderna. Begge händernas öfvande är väl tillgodosedt, och med bågar och bokstäfver angifvas sats- och periodindelning. Prydnadernas utförande åskådliggöres vid slutet af sidorna. Att en rationel fingersättning säger sig utgifvaren ha särskildt egnat omsorg. Nottrycket är tydligt och vackert.

—※—

Litteratur.

Sångbok för skola och hem, utgifven af Jul. Hammarlund. Första, andra och tredje delarna (komplett). Pris inb. 1 kr. 50 öre. Malmö & Stockholm. Eget förlag (Envall & Kull i distribution). — *Psalmverser för skolan jämte mässa.* Pr. 10 öre.

Denna sångbok om 344 sidor, nu komplett (1:a delen anmäld i Sv. M.-T. 1896) innehåller en riklig mängd sånger och psalmer. Af sådana sångböcker finnas flere att tillgå, såsom man vet. Svårt är att jemföra dem alla, emellertid synes denna vara hopkommen med god urskillning och omvexling i val af sångerna och äfven i fråga om metoden vid sångundervisningen ha goda råd och lärdomar att meddela. Antalet psalmer synes oss i denna, som vanligtvis i andra dylika böcker, intaga för stort rum och somliga vara för barnaåldern mindre behöfliga eller lämpliga, såvida icke de atse att öfvas för barnens deltagande i kyrkosången. Boken indelas i *Småskolan* (26 sånger, efterföljda 9 psalmer), *Folkskolans 1:a klass* (25 s., 9 ps.) hvarpå följa *Öfningar* i C och F dur och slutligen *Plan för sångundervisningen* i dessa skolafdelningar. Vidare följer: *Folkskolans 2:dra klass* (23 s. 10 ps.), *Öfningar* i G och D dur samt *Plan* för undervisningen. Härefter kommer: *Enstämmiga sånger* för Folkskolans 3:e klass (21 s) och 4 kl. (20 s.), *Tvåstämmiga sånger* för Folkskolans 3:e kl. (9 s.) och 4:e kl. (20 s.), *Psalmer* för 3:e kl. (9 ps.) och 4:e kl. (10 ps.), *Mässa* (efter nya mässboken af 1897), *Öfningar* för 3:e klassen i C dur och A moll, F dur och D moll, för 4:e kl. i G dur och E moll, D dur och H moll samt *Plan* för undervisningen i 3 och 4 klasserna. Ytterligare följa för klass 5 och 6 *Enstämmiga sånger* (19 s.), *Två stämmiga* (33 s.) och *Trestämmiga* (27 s.).

Slutligen innehåller boken *Tecken och uttryck som användas i musik och sång* (solfa-namnen, pauser, taktarter, företeckning, tempo, nyansering etc.) med bild af en pianots eller orgelns klaviatur, 1 oktav. Solfa-namnet *si* har i boken ändrats till *ti*, af hvad skäl ha vi ej funnit.

Det lilla häftet *Psalmverser* innehåller 428 verser ur svenska psalmboken till bruk vid skolans andaktsstunder och religionsundervisningen jemte mässans text och koralanvisning.

Det Nordiske Forlag i Köpenhamn har utsändt:

Illustreret Musikhistorie, en Fremstilling for Nordiske Læsere af Hortense Panum og William Behrend med farvetryckte Blade, Haandskriftfacsimiler og Nodebilag, Portræter, Afbildninger af musikalske Instrumenter, autentiske Billeder af ældre Operaforestillinger m. m. — 14:e og 16:e Häft. à 1 Krone.

Med 14:e häftet börjar 2:a bandet af detta intressanta och vackra verk, detta band utarbetadt af musikhistoriken Behrend. Till det yttre framträder det ock med betecknande ny vignett. Då första bandets omslag visar St. Cecilia vid orgeln, omgifven af englar, och derunder fauner eller satyrer, förande väsen med pipor och slaginstrumenter — beteckningar af naturmusiken och kyrkomusiken, hörande till musikhistoriens äldsta skeden —; så visar andra bandets omslag silhouettbilden af en spelande stråkqvartett, representerande instrumentalmusiken, som karakteriserar den nyare musikhistorien. Den nyare tiden börjar med Glucks reformation af operan. Häft. 14 har så följande innehåll: 1:a kapitlet C. W. Gluck. Operaformen, forts. i h. 15, hvari 2:a kapitlet innehåller: Philip Emanuel Bach och Seb. Bachs andre Sønner. Sonatens Udvikling; 3 kap. Joseph Haydn.

Illustrationer äro i H. 14: Glucks Fødehus. Glucks Portræt (Medaillon af Saint-Aubin). Glasharmonika. Ch. Simon Favart. Chevalier Gluck (Efter Duplessis). Madame Saint Huberty (som Ifigenia). Marie Antoinettes harpa. Madame Sophie Arnould. En »sortie» fra den store opera (efter Moreu). M:lle La Guerre. — Notexempel: ur »Ifigenia paa Tauris», del af en aria (ansedd trotsa kompositionsreglerna). 3:die Akt, 1:ste Scene i Spartanernes Apollohymne ur »Paris og Helene».

Illustrationer i 16:e h.: Glucks Nodeskrift (n. förminskad). Gluck efter Houdons Buste, opstillet i Operahuset d. 14 mars 1778 med Paaskriften: »Musas præposuit sirenis». Kammarmusikscene fra Slutningen af det 18:de Aarhundrede (efter Eisen). Philip Emanuel Bach. Frederik II:s Aftenmusik (efter Menzel). Friedemann Bach. Johann Chr. Bach. Joseph Haydns Fødehus. Michael Haydn. Fyrst Nikolaus Esterhazy. Baryton (efter Fotografi optaget i den Berlinske »Samlung alte Musikinstrumente»). Notexempel: Den Albertiske Bas. Motiver ur Haydns

första Stråkqvartett och första Symfoni. Trio ur en Menuette från en af de tidigaste symfonierna samt Presto ur finalen till en Stråkqvartett från senare tid.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Nov. 1. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: fru Arnoldson, sista gästnpptr.). — 3, 7. Mozart: *Figaros bröllop* (Susanna: frök. Thulin). — 5, 11. Bizet: *Carmen.* — 8. Gluck: *Orfevs.* Mascagni: *På Sicilien.* — 10, 12, 14. Goldmark, Carl: *Syrsan vid härden,* opera i tre akter (efter Ch. Dickens novell) af A. M. Willner. Fri öfversättning af Ernst Högman. Dekorationer af C. Grabow. (John, postiljon: hr Lundqvist; Dot, hans hustru: fru Frödin-Lindberg; May, docksömmerska: frök. Hulting; Edvard Plummer, sjöman: hr Lemon; Tackleton, leksaksfabrikant: hr Brag; Syrsan, en älfva: frök. Thulin. Byinvånare. Älfvor.) — 15. Thomas: *Mignon.*

Vetenskapsakademien. Nov. 2. *Dansk romansafton* af fru Dagmar Möller. Biträdande: hrr O. Lejdström, V. Stenhammar. — *Pianoafton* af hr Albert Friedenthal.

Musikaliska akademien. Nov. 4, 7. Musikföreningens 47:e konsert. Mendelssohn-Bartholdy: »Paulus», oratorium. Biträdande: fru Edling, frök. E. Sidner, hrr Gentzel, Sal. Smith, C. Wiberg, k. hofkapellet. Dirigent: prof. Fr. Neruda.

Berns' salong. Nov. 12. Wagner konsert af Meyderska kapellet.

Sedan Verdis »Falstaff» för jämt ett år sedan hade sin première på vår operascen, har ingen nyhet alls gått af stapeln förr än den 10 d:s, då Goldmarks »Syrsan vid härden» uppfördes. Detta inträffade på en abonnementsdag i närvaro af konungen och kronprinsparet samt hertig Carl med gemål och en nästan fyld salong. Bifallet var under aftonens lopp ganska lifligt och de spelande blefvo, i synnerhet efter operans slut, många gånger inropade. Främst bland dem torde man få ställa den godmodige John, som genom hr Lundqvist fick en ypperlig framställning, men äfven öfriga roler uppburos förtjänstfullt. Fru Frödin-Lindberg gaf en behaglig bild af den snälla och muntra fru Dot. Den olyckliga May återgafs sympatiskt af fröken Hulting, hvars röst trädde väl fram i detta parti. En behaglig framställning var äfven fröken Thulins syrsa, i pjesen förkroppsligad till en älfva. Herr Lemon var den unge sjömannen, att börja med förklädd till en gammal man. Maskeringen var dock allt för ungdomlig att icke han genast bordt blifva igenkänd både af hans väninna Dot och hans trolofvade May. (En tidningsuppgift, att May i Dickens roman skulle vara blind, är icke riktig. Den blinda i denna heter Berta, jemte fadern Caleb och ett par andra personager uteslutna i operatexten.) Herr Lemons sång röjde till en början indisposition men gjorde sedan god verkan, särdeles i sången om hafvet. Herr Brag var en ganska komisk Tackleton, men borde sett något äldre ut, med litet mera grått i det röda håret. Af regien hade herr Elmblad all heder. Mycket bifall skänkte publiken herr Grabows dekorationer, särdeles i andra aktens slutscen med Johns drömsyn. Herr Henneberg förtjänar äfven beröm för operans inöfning och ledning. Om operans dramatiska och musikaliska innehåll skola vi närmare yttra oss i nästa nummer, hvaruti komponistens porträtt och biografi komma att intagas.

Fru Sigrid Arnoldsons gästspel slutades d. 1 nov., då hon, som vanligt, blef föremål för en stor hyllning af den talrika publiken.

Operans symfonikonsert i lördags, föranledd af fru Anna Lang-Wolseleys konserterande härstädes hade ett omväxlande program. Som hyllning åt Mendelssohn, hvars dödsdag för 50 år sedan nyligen inträffade, inleddes konserten med hans förträffliga uvertyr till »En midsommarnattsdröm», hvarpå följde hans violinkonsert, spelad af fru Anna Lang, som vidare lät höra en romans med orkester af M. Bruch. Fru Langs spel väckte mycket bifall. Redan den lätta eleganta stråkföringen verkar intagande, ännu mer det på säker teknik bygda, klara och känsliga föredraget, som sällan företer något mindre distinkt grepp. Träffsäkerheten och välljudet i höjden, för så mången violinist en stötesten, är hos fru Lang utmärkande likasom den perlande klara tonföljden, äfven i snabba passager. Hennes konstnärliga spel gör derför ett behagligt intryck. Man skulle gerna vilja höra henne i andra stilar än denna konserts nummer erbjödo för att bättre kunna bedöma mångsidigheten af hennes talang.

Af öfriga nummer väckte fru Östbergs mästerliga föredrag af Spohrs stora »Faust»-aria entusiastiskt bifall och framkallade upprepade inropningar. En nyhet för aftonen var Beckmans »Flodsånger», tre sammanhängande dikter af Gottfr. Kallstenius, med orkesterackompanjemang, föredragna af herr Forsell. Endast den sista sången hade något intresseväckande musikaliskt innehåll; föredraget var äfven något torrt och enformigt. Första versens innehåll: »Jag seglar så helt allena på tidsflodens grumliga bölja mot okända fjerran stränder, dem fuktiga töcken hölja» kan gälla som en exposé af kompositionen och den nya stil den hyllar. Beethovens glädjestämda F-dur-symfoni utgjorde ett lika värdigt som njutningsrikt slutnummer på konserten, hvilken dirigerades af förste hofkapellmästaren Nordqvist.

Musikföreningens »Paulus»-konserter till firande af Mendelssohns minne lemnade intet öfrigt att önska i fråga om värdigt utförande under prof. Nerudas ledning. Utmärkta solister egde sällskapet till biträde i fru Edling och fröken Sidner, hrr Sal. Smith och Gentzell. Af oratoriets 45 nummer voro endast ett par i andra afdelningen uteslutna. Att närmare redogöra för verket och utförandet saknas här utrymme.

Fru Dagmar Möllers danska romansafton hade en talrik publik, hvars lifliga bifall under aftonens lopp hade sina goda skäl. Fru Möllers röst tycktes mera klangfull än vanligt och hennes föredrag är kändt såsom mästerligt i uttrycksfullhet. Sjelf sjöng hon fyra sånger af P. Heise, två af Lange-Müller, vidare sånger af Rosenfeld, Bechgaard, Steenberg, Gade, Enna, V. Bendix och tillsammans med herr O. Lejdström en duett af Steenberg. Hr O. Lejdström sjöng särdeles vackert Olufs romans ur Gades »Elverskud» och en något dyster, harmoniskt konstlad sång af C. F. Hornemann. Hr Stenhammar skötte ackompanjemanget med stor, finess, som stundom kunde ha kryddats med litet mera styrka i anslaget.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Under inöfning äro för närvarande »Barberaren i Bagdad», komisk opera i två akter af Peter Cornelius, »I Bretagne», Salomans nya opera, samt »Hvita frun», Bizets »Djamileh» och »Fidelio».

Den 6 november firades som vanligt minnet af Gustaf II Adolf med sång vid grafkoret i Riddarholmskyrkan. Stockholms allmänna sångförening tågade på aftonen till kyrkan och utförde vid koret »Vårt land», »Hjeltar som bedjen», »Der nere i grafven» samt, efter ett »lefve» för hjeltekonungens minne, »Hör oss, Svea».

Musikaliska akademien. Vid Musikaliska akademiens senaste sammanträde anmäldes följande gåfvor: af holländske författaren Smit Kleine ett verk om konung Oscar II som skald och talare; af L. Hegner i Köpenhamn kontrabasskola, tillegnad akademien; af F. V. Klint kompositioner af framlidne tonsättaren F. Klint; samt från Abr. Lundquists hofmusikhandel utvalda sonater för piano.

Den gamle 1894 vid 83 års ålder aflidne tonsättaren Klint, till börden gotländing, har komponerat åtskilligt med kammarmusik, en- och flerstämmiga sånger, violin-, orgel- och pianomusik etc., hvaraf det mesta endast föreligger i manuskript. En subskription lär bland vänner och landsmän till honom pågå för att bekosta en minnesvård på den gamle flitige musikerns graf.

Wilma Neruda-Norman ger den 23 dennes konsert i Musikaliska akademien.

Musikaliska konstföreningens årssammankomst egde rum i Musikaliska akademiens lokal d. 14 d:s. Till ledamöter i direktionen valdes dr V. Svedbom, ordförande efter aflidne justitierådet Åbergson, konservatorieläraren O. Bolander, musikförläggaren O. Hirsch, skattmästare, och nyvaldes till sekreterare amanuensen M. Boheman. Till revisorer utsågos hofmusikhandlaren G. Lundqvist och konservatorieläraren G. Brink. Till granskare af inlemnade arbeten blefvo valda de samma personer som förra året, nämligen hofkapellmästare J. Dente, prof. C. Reinecke i Leipzig och prof. Fr. Neruda i Köpenhamn. Inköpsnämnden består af prof. Iv. Hallström, dr V. Svedbom och kapellm. J. Dente.

Till tryckning under närmaste tiden äro antagna Symfoni af O. Byström och Kantat vid konungens 25:årsjubileum af C. Snoilsky med musik af Ivar Hallström att utkomma i klaverutdrag med text.

Fru Sigrid Arnoldson hade jemte sin man, hr Alfr. Fischhof, strax före afresan från Stockholm audiens hos konungen, som dervid till henne, förut innehafvarinna af medaljen »Litteris et artibus», öfverlemnade denna medalj med briljanterad krona. De enda svenska sångerskor, som förut, hvad man vet, hugnats med denna utmärkelse, äro Jenny Lind, Kristina Nilsson och Mathilda Taube, född Grabow.

Fru Arnoldson konserterade i Malmö på väg till utlandet i början af månaden och blef den 10 dennes på middagen mottagen på danska hofvet, der hon för konungaparet och den kungliga familjen föredrog flera sånger. Ett par dagar senare tilldelade henne konungen belöningsmedaljen med krona att bäras i Dannebrogsordens band.

Vigsel. Fröken Ester Sidner samvigdes den 10 dennes med docenten, med. doktor B. E. Gadelius.

Musikverk af svenska tonsättarinnor. På Simrocks förlag i Berlin har utkommit en *Suite* för violin och piano af Lago. »Le monde musical», som recenserar densamma, finner den mycket intressant. Suiten i tre satser, hvaraf den andra säges erinra om de svenska folkvisorna, är tillegnad hr Parent.

Trois choeurs sur des poésies scandinaves, damkörer af fröken Helene Munktell, ha utkommit hos A Leduc i Paris. Vi ha ännu ej fått tillfälle att göra bekantskap med dessa musikverk.

Svensk tenor till utlandet. Tenorsångaren Peter Westman, bördig från Jemtland, som på sin tid var elev af Fritz Arlberg och sedermera under tre år med stor framgång idkat sångstudier i Italien, har erhållit anbud att instundande karneval sjunga i Puccinis nya opera »La Bohême» vid operan i Turin. Hr Westman, som under sommaren vistats i hemlandet och i landsorten gifvit åtskilliga af pressen med utmärkt loford mottagna konserser, afreste nyligen till Italien.

Fröken Märta Petrini har under sin turné i Ryssland rönt den utmärkelsen att engageras för medverkan vid symfonikonserterna i S:t Petersburg och Moskva.

Fru Ellen Gulbranson sjöng den 6 november på hofteatern i München Brünnhildes parti i »Valkyrian». Prestationen berömmes som glänsande, och det hela betecknas som en mönsterföreställning.

Sven Scholander gaf d. 27 okt. sin första musik- och Bellmansafton» i Helsingfors, då han sjöng svenska och franska sånger samt fyra Bellmanianer. Hans föredrag helsades äfven här med det lifligaste bifall.

Filip Forstén, den finske barytonsångaren, som 1883—87 var anställd vid k. operan härstädes och då gjorde sig mycket omtyckt genom såväl konstnärliga som personliga egenskaper, har sedan 1894 varit anställd som sångprofessor vid konservatoriet i Wien. Flere af hans elever ha med framgång debuterat på olika scener. Nyligen har en af dem, fröken Rita Michalek, gjort stor lycka med debuter som Siebel i »Faust» och Cherubin i »Figaros bröllop».

Norrlandssångarförbund. I Östersund bildades den 15 oktober en ny sångförening af tills vidare 40 medlemmar, hvilken antagit namnet Jemtlandskören. Ordförandeskapet har som hedersuppdrag erbjudits och antagits af öfverste von Heland, vice ordförande är redaktör A. Burman och sånganförare tandläkare John Rosendahl.

Göteborg. Operaturnéns spellista från midten af oktober upptog först »Carmen» med följande rolbesättning: Carmen, Micaela: fru Blumenthal-André, fröken Fernquist; don José, Escamillo: hrr Lindblad, Edberg. Från 16 till 25 oktober gafs operan sex gånger med fru Linden som gäst i titelrolen. Fru Linden uppträdde vidare tre gånger i »Martha» (22—24 oktober), då lady Harriets parti utfördes af fröken Fernquist, och fyra gånger i »Orfevs» (28—31 oktober). Eurydike och Eros återgåfvos af fröknarna Fernquist och Francke. Den 26 oktober gafs »Trubaduren» med Henrik Bötel som Manrico; Leonora och Azucena framställdes af fru André och fröken Grönberg, grefve Luna och Ferrando af hrr Lomberg och Hansen. Hr Bötel uppträdde ytterligare den 27 oktober som Lionel i »Martha», då Nancys parti sjöngs af fröken Grönberg. Turnén afslöts med »Carmen» den sista oktober, och innehade vid detta tillfälle fru André Carmens och fröken Keyser Micaelas roller. Fru Linden skördade stora triumfer under sitt gästspel härstädes, då deremot den tyske hjeltetenoren — i Stockholm bekant sedan hans uppträdande på k. operan 1890 — icke hade samma dragningskraft. Han var också att börja med indisponerad, så att han sjöng strettan i »Trubadurens» tredje akt i B, ehuruväl han på repetitionen tog, som vanligt, sitt höga C med glans. Operaturnén hade i hr Lomberg en skicklig ledare och redde sig rätt väl i ekonomiskt hänseende. Emellertid vågade ej hr Lomberg risken af en landsortsturné med sällskapet, hvarför detta upplöstes i Göteborg. På Stora teatern har äfven gifvits »Lycko-Pers resa» med hr Anders de Wahl som gäst.

En konsert gafs den 9 november af operasångaren Theodor Hofer med biträde af pianisten Knut Bäck. Hr Hofer prisas af kritiken för sin präktiga, stora röst och uttrycksfullt föredrag.

Från våra grannländer.

Kristiania. 10 okt.—13 nov. Kristiania teater har af musikpjeser under denna tid gifvit »Flagermusen», »Dansen paa Koldinghus» och från 18 okt. en nyhet: »Folkeraadet», komedi i fem akter af Gunnar Heiberg, musik af Fritz Delius. Pjesen, en djup politisk satir, blef af en del åhörare mottagen med hvisslingar. Demonstrationerna gälde äfven musiken, och polis blef tillkallad för efterföljande föreställning. Pjesen har emellertid fortfarande gifvits.

Eldorado-teaterns repertoar af pjeser med musik har samma tid upptagit »Jorden rundt», »Et bryllup i Paris», »Fru Mefisto», Offenbachs »Den gamle Violinspiller», »Vermländingerne», »Boccaccio», »Sköne Helena» (fröken E. Grönberg) och 26—28 okt. Rossinis »Barberaren i Sevilla» med gästerna fru Ida Basilier-Flodin som Rosina och hr John Forsell som Figaro, hvilken senare skördade särdeles rikt bifall. Fröken B.-Flodin uppträdde sedan i »Martha» och sjöng den 1 och 5 nov. i denna opera tillsammans med Heinrich Bötel, som nyss förut gästat i Göteborg. Bötel uppträdde äfven i »Trubaduren», då fröknarna Basilier-Flodin, Gerda Grönberg och Inga Berentz samt hrr Schücker och Fritz Rundqvist innehade öfriga partier.

På Tivoli-teatern har impresarion Folmer-Hansen introducerat ett danskt operasällskap under medverkan af signor Werner Alberti från Stora operan

i Milano och kapellmästare Henry Bereny från Budapest. Första representationen den 25 okt. hade till program »Möllen i Marley», komisk opera i två akter af danske komponisten Ax. Grandjean samt »Talath», orientaliskt musikdrama i två afdelningar; tenorpartiet utfördes af hr Alberti. Vid en följande representation gafs E. Humperdincks »Hans och Greta» samt konsertnummer. Den 2 november började Arenateaterns sällskap från Stockholm under hr Ranfts ledning och med hr Hj. Meissner som orkesteranförare sina föreställningar här med Millöckers nya operett »Nordlyset», hvari fru Castegren äfven här gästade.

Centralteatret har med omvexlande pjeser och konsertafdelningar bland annat uppfört »Cornevilles klokker» med fru Fahlström som Serpolette, fröken Bosse som Germaine samt hrr Fahlström och Hammer som Gaspard och Henri.

Betrakta vi konserterna, ha vi från oktober att anföra sådana af violinvirtuosen Florian Zajic, biträdd af pianisten hr A. Schmidt-Badekow, samt af sångaren hr Ingolf Schött, som föredrog »Deutsche Lieder» från 15:e och 16:e århundradet och sånger af Brahms. Fru Erika Nissen och fru Vogt-Lie (deklamation) medverkade vid hans konsert. Den 23 okt. gaf Handelsstandens Sangforening en konsert till firande af sitt 50 åriga bestånd; konserten gafs i Logens stora sal under ledning af O. A. Gröndahl. Bland större nummer må nämnas en »Jubileums kantat» af Ole Olsen, »Völvens spaadom» och M. Bruchs »Frithiof på hafvet».

Af konserterna under denna månad intager Musikforeningens den 6 dennes främsta rummet. Denna gafs, som vanligt, under Iver Holters ledning och nu med biträde af fröken Jacobini Madsen och signor Luigi Galli. Programmet var följande: 1) Wagner: Faust-ouverture; 2) Grieg: Konsert, A moll, för piano och ork.; 3) Marschner: Aria ur »Hans Heiling»; 4) Solonummer för piano; 5) Romanser med piano; 6) Haydn: Symphoni nr 9, C moll.

Den 13 november började Qvintettsällskapet från Rom en serier soaréer, och dagens program lydde: 1) Rubinstein: Pianotrio, op. 52; 2) J. Svendsen: Stråkqvartett, op. 1; 3) Brahms: Pianoqvartett, op. 25. Sällskapets medlemmar äro Luigi Galli (ledare) samt hrr Fattorini, Zampetti, Marenzo och Bedetti.

För öfrigt ha i början af månaden konserterats af sångerskan Kirsten Nicolaisen, danska sångerskan Margarethe Petersen (tre konserter) samt organisten och komponisten Chr. Cappelen, som den 9 nov. gaf en kyrkokonsert i Vor Frelsers Kirke med endast 25 öres inträdesafgift. Han biträddes dervid af fröknarna Schiött och M. Poulsen samt en liten herrkör.

Bröderna Hals, den stora piano-, musikförlags- och musikhandelsfirman härstädes, firade den 3 nov. sitt 50-års-jubileum och fick då mottaga otaliga bevis på den aktning och tillgifvenhet, med hvilken firman när och fjerran omfattas. Bland de många lyckönskningstelegrammen märktes sådana från Grieg, Sinding, Björnson m. fl. Henrik Ibsen framförde skriftligen sin lyckönskan.

Norske tonsättaren och dirigenten Olavus Andreas Gröndahl fylde den 6 nov. 50 år och var då föremål för en varm hyllning. Hr Gröndahl uppvaktades sålunda af de sångföreningar, hvilkas dirigent han är, och vid en för honom hållen fest, å hvilken professorerna Dietrichsen och Nicolaysen höllo tal för jubilaren och hans familj, infann sig studentsångföreningen och föredrog flere sånger. Hr Gröndahl är, som bekant, gift med den utmärkta pianisten och tonsättarinnan Agathe Backer.

Helsingfors. 8 okt.—2 nov. Härvarande teatrar ha ännu icke haft musikpjeser på repertoaren. Konserter ha den 8, 11 och 17 okt. gifvits af Stockholmsartisterna, operasångerskan fröken Märta Petrini och violinisten fröken Sigrid Lindberg. Den senare, som förut, hösten 1895, konserterade här, lofordas af kritiken för betydande framsteg, och fröken Petrini berömmes för sin koloratur och sina klockrena höjdtoner, särskildt i de stora ariorna; föredraget af visor finner kritiken till en del affekteradt. Främsta rummet bland konserterna intager Filharmoniska sällskapets; första konserten den 14 okt. med biträde af sångerskan fröken Elna Kurtén och violinisten Gregorowitsch. Programmet var följande: 1) Schumann: Symfoni nr 1, B dur; 2) Verdi: Aria ur »Aida»; 3) Guiraud: Capriccio för violin; 4) Goldmark: Uvertyr till »Sappho». På andra konserten utfördes: 1) Schumann: Symfoni nr 2, C dur; 2) Chopin: Pianokonsert, F moll (fröken Alexandra Drucker); 3) Tschaikowsky: »Francesca da Rimini», orkesterfantasi. En populär tillämnad konsert af sällskapet inställdes »med anledning af böndagen». Deremot gafs den 21 en populär konsert i Brandkårshuset, då sällskapets solist under ett par år, hr Charles Gregorowitsch, lät höra sig sista gången före sig utländska turné. Ett par märkliga konserter i slutet af oktober äro hr Ernst Mielchs. Denne Ernst Mielch är en 19-årig finsk komponist, som af presskritiken ställes i främsta ledet bland de tonsättare, som det unga Finland fostrat och hvars komponistbegåfning och formtalang framhålles. På hans första konsert framförde han af egna tonsättningar en »Sago-symfoni» för orkester (tänkt som musikillustration till Andersens saga »Isjungfrun») och en stråkqvintett i F dur; på andra konserten utfördes symfonien å nyo och i båda uppträdde han som pianist med Griegs pianokonsert, Schubert-Liszts »Widmung» etc.

Finske komponisten Jean Sibelius gaf den 1 nov. konsert med egna kompositioner, nämligen: 1) »Koskenlaskijan morsiamet», ballad för baryton och orkester; 2) Symfoniska dikter till motiv ur Lämminkäinen mythen: I. Lämminkäinen och jungfrurna, II. L. i Tuonela, III. Tuonelas svan, IV. L. drager hemåt.

En konsert har äfven gifvits af fröken Elna Kurtén, och den 31 okt. hade Sven Scholander en soaré i Brandkårshuset med föredrag om »Svenska bordvisan» jemte utförande af flere sånger.

Köpenhamn. 10 okt.—10 nov. Kgl. teaterns repertoar denna tid har haft att uppvisa Mozarts »Bortførelsen fra Seraillet», »Orfeus og Eurydike», »Der var en gang ...», »Hans Heiling» (drottningen: fröken Dons; Heiling: hr Simonsen), »Mestersangerne i Nürnberg», »Ungdom og Galskap» samt baletterna »Coppelia» och »Amor og Balettmæsterens Luner» med musik af Jens Lolle. — På Arenateatrets varieté hade italienska operasällskapet sin afskedsföreställning den 16 okt.

Å Palæ-konserterna under hr Joach. Andersens ledning ha som solister uppträdt pianovirtuoserna Henri Folcke från Paris, Alb. Friedenthal och Friedr. Fairbank från Dresden samt sångerskorna Annie Wedege, Cava Launy, Steinhauer-Mallinson och operasångaren Eugen Danckwardt. Konserter ha för öfrigt gifvits af fru Wilma Neruda-Norman (lady Hallé), biträdd af fröken Stockmarr, pianisten Adolpha Johnsson, hr Alb. Friedenthal och hr E. Sperati. Den 1 nov. gafs andra abonnementskonserten för kammarmusik af hrr Jul. Borup, Ernst och Georg Hoeberg, F. Marke, Kr. Sundbye och Joh. Schörring. Konsertannonsen var, som vanligt här, icke åtföljd af program.

Hr Anton Hartvigson kommer under denna säsong att på åtta soaréer föredraga och förklara ett stort urval af Beethovens sonater (deribland de fyra sista), först lemnande en öfversigt af pianosonatens utveckling intill Beethoven med illustration af äldre mästares sonater, spelade af honom sjelf.

Paris. Wagners »Mästersångarne i Nürnberg» gick den 10 dennes öfver Stora operans scen under väldiga bifallsyttringar och många inropningar. Parisarne äro, som bekant, nu lika entusiastiska Wagnerianer som förut Wagnerfiender vid första uppförandet af »Tannhäuser» och »Lohengrin». Operans uppsättning var lysande och föreställningen briljant. Bland solisterna utmärkte sig Delmas som Hans Sachs, Renaud som Beckmes-

ser, Alvarez som Walther och Vaguet som David. Äfven fröken Brévals röst gjorde sig väl gällande i Evas parti, ehuru denna rol ej rätt lämpar sig för henne. Orkesteranföraren, hr Taffanel, blef också hyllad. Öfversättningen är pietetsfullt verkställd af Alfred Ernst på rytmisk prosa, utom i några delar, der versformen är alldeles nödvändig. (Spada, St. D.)

London. Vid Filharmoniska sällskapets konsert den 4 nov. skulle Edvard Grieg dirigera, men sjukdom hade fjättrat honom vid sängen, så att detta blef honom omöjligt. Konserten, som hufvudsakligast utgjordes af Griegs arbeten, var dock talrikt besökt och bifallet entusiastiskt.

Carl Rosas operasällskap har nyligen afslutat en säsong å Coventgarden-teatern. Programmen ha mestadels upptagit namnen Wagner, Bizet och Mascagni. En särskild, lätt förklarlig uppmärksamhet väckte dock en opera »Diarmid» af den unge skotske tonsättaren Hamish Mac Cunn, som haft till textmedarbetare ingen mindre än markisen af Lorne, en af drottning Victorias mågar. Vid premièren af operan, hvars både musik och libretto ega en bestämd nationell, gaelisk-skotsk prägel, anförde kompositören sjelf, och i den k. logen satt librettoförfattaren mellan två af sina svägerskor, prinsessorna Alexandra af Wales och Helene af Schleswig-Holstein. Operan väckte formlig entusiasm, och publiken gaf sig icke förr än både kompositören och librettoförfattaren framträdt på scenen. En tysk tidning har emellertid meddelat, att operan ej gjorde någon lycka. Om tonsättaren hade Svensk Musiktidning 1889 att förmäla, det den då 20-årige musikern väckt mycket uppmärksamhet med en kantat »Bonny Kilmeny» samt orkesterverk, hvilka gåfvo anledning att spå honom en stor framtid som komponist.

Dödsfall.

Bendl, Carl, komponist, född 16 april 1838 i Prag, död derstädes 20 sept. B. var 1864 kapellmästare vid operan i Brüssel, sedan 1866 kördirigent i Prag. Han har komponerat flere nationaloperor (»Leila», »Bretislow»), kammarmusik, körer och solosånger.

Fournier, E. E. A., talangfull komponist, född 11 okt. 1864 i Paris, död i Joinville-le-Pont. F har komponerat två operor, »Stratonice» och »Carloman», samt talrika sånger. Han var elev af Delibes och Th. Dubois.

Godefroid, Felicien Dieudonné Jos. Guill., berömd fransk harpvirtuos och komponist för sitt instrument, född 24 juli 1818 i Namur, död 12 juli i Villers sur mer. Han egnade sig först åt pianospelet, men harpan blaf hans hufvudinstrument, då han 1830 blef elev vid Paris-konservatoriet. Nadermann och Labarre voro hans lärare. 1834 trädde han fram som harpvirtuos, ansedd som en af de största. Förutom en mängd kompositioner för harpa och piano har han skrifvit ett par operor, hvaraf »La harpe d'or», opera i två akter (1858 å Théâtre lyrique) gjorde mest lycka.

Günther, Otto, d:r, direktör för konservatoriet i Leipzig, dog nyligen derstädes 75 år gammal.

Hess, Carl, pianist och komponist, född 7 juli 1840 nära Mannheim, död 2 sept. i Dresden, der han lefvat och verkat sedan 1862. H. har skrifvit en pianotrio samt åtskilliga pianostycken, sånger m. m.

Krolop, Franz, k. preussisk kammarsångare, basist vid hofoperan i Berlin sedan 1872. K. var född i Böhmen 1839, lemnade 1861 den påbegynta juridiska banan, utbildade sig för Rich. Levy i Wien som sångare och debuterade 1863 i Troppau i »Ernani». Han var en mångsidig konstnär och särdeles utmärkt som basbuffo.

Plüddemann, Martin, bekant sång- och baladkomponist, musiklärare och skriftställare, född 29 sept. 1854 i Kolberg, död 8 okt. i Berlin.

Rossi, Marcello, talangfull violinist, född 16 okt. 1862 i Wien, död 4 juni i Bellagio vid Comosjön. Rossi konserterade i Stockholm 1894 (se Svensk Musiktidning nr 4 detta år, deri hans porträtt och biografi förefinnas)

Thayer, Alexander Wheelock, amerikansk författare, bekant Beethoven-biograf, född 17 okt. 1817 i Massachusetts, död 15 juli i Triest, der han från 1865 varit amerikansk konsul. Af hans Beethoven-biografi ha tre band (1866, -72 och -78) utkommit och materialier efterlemnats till ett fjerde. Af Th. har man äfven »Chronologisches Verzeichniss der Werke L. v. Beethoven» (1865) och »Ein kritischer Beitrag zur Beethoven-Litteratur» (1877). Sina studier öfver Beethoven började Th. redan 1849. Han var 1861 anställd vid amerikanska gesandtskapet i Wien.

Hvarjehanda.

Bülow och Rubinstein. Vid en filharmonisk konsert i Berlin för nio år sedan strök Bülow Rubinsteins »Ocean»-symfoni från programmet med de orden: »Sådant osammanhängande verk som detta vill jag inte dirigera. För att uppföra sådant otyg skall man vara en dirigent med långt hår.»

En musiktidning i Berlin lexade upp Bülow för ett sådant beteende, och Rubinstein tillskref nu redaktionen följande bref.

S:t Petersburg, 18 jan. 88.

Tillåt mig att uttala mitt hjertliga tack för det mig tillsända n:o 2 af Eder tidning och för det vänliga deltagandet för min person och mina kompositioner, hvilket jag läser deri. (Jag är i det hänseendet just icke bortskämd af pressen.)

Är det samme d:r Hans, friherre von Bülow, som jag känt i 30 år och som efter uppförandet af min opera »Nero» i Hamburg kysste min hand i Streits hotell samt ofta i tidningarne lofprisat mig, så är hans yttrande om min komposition mig likgiltigt, och jag kan för framtiden nära det hopp, att han i morgon åter finner det stort och godt, som han i dag förkastar, så som det händt honom med kompositioner af Mendelssohn, Brahms och Reinecke. Jag endast förundrar mig öfver, huru han med sina mångahanda bestyr har funnit tid att taga mått af mitt hår! Det har icke fallit mig in att undersöka längden af hans öron; det kanske kunde ha varit mig till nytta. För öfrigt hoppas jag, att hans yttrande icke skall omstämma musikerna och publiken, som alltid hittills visat öfverseende med och sympati för mina kompositioner, och jag ber Eder med mitt upprepade tack mottaga försäkringen om den hängifvenhet, hvarmed jag har äran förblifva Eder

Anton Rubinstein.

Engelsk puritanism. Det är bekant, att i England dramatiska verk eller operor, hvilka handla om bibliska ämnen, icke få uppföras. Teaterdirektörerna gripa derför ofta till underliga medel för att kringgå detta förbud, när de vilja uppföra verk, som gjort lycka utomlands. Vanligen begära de att författaren skall ändra titel och namnen på personerna i pjesen, hvarigenom ämnets »helighet» kan maskeras. Så gifves Rossinis »Moses» under titeln «Peter, eremiten», och Verdis »Nebukadnezar» kallas för »Ninus». Covent Gardens direktör har nyligen anmodat Saint Saëns att ändra namnen på personerna i hans opera »Samson et Dalila» äfvensom att låta murarne störta samman för en blixtstråle. Då Saint-Saëns emellertid ej vill medgifva dessa ändringar, är hans opera, såsom hittills, endast åtkomlig för oratoriesällskap. Likaså har den bekante impresarien Gye, som är en beundrare af Goldmarks »Drottningen af Saba», velat förmå komponisten att förse denna opera med en ny libretto, men äfven Goldmark är omöjlig att öfvertala.

Velocipeden och pianospelet. Det påstås, att velocipeden äfven inverkar på musiken och särskildt pianospelet, emedan åtskilliga unga damer, som hittills spelat piano, nu hjula i stället och arbeta med hjulpedalen i stället för med pianots. Pianofabrikanterna påstås ha blifvit mindre angenämt berörda häraf.

Gustaf Hägg

emottager elever i **piano-** och **orgelspelning, harmonilära** samt **kontrapunkt.**

Adress: *Uplandsgatan 30.*

Anna E. Moberg

Från Kongl. Musik-Konservatorium utexam. lärare och organist.

Meddelar undervisning i piano- och orgelspelning samt harmonilära.

Anmälning alla dagar kl. 12—2.

Karlavägen 42, n. b.

Rikstelefon 34 21.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

Signe Hebbe

Sturegatan 24, Stockholm.

Herrar Musici och Tonsättare,

hvilka önska till tryck befordra sina opus, kunna få dem väl och billigt utförda i litografiskt nottryck af gammal, van notlitograf.

J. F. Lindblom,

Stockholm, Saltmätaregatan 5, Norr.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel

28 Drottninggatan 28.

Rekommendations-intyg från alla verldens länder. — Illustrerad priskurant gratis. — Solida kommissionärer sökas.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Musikalbum X

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg:** *Vals-Arabesk,* **Karl Valentin:** *Om Våren,* **A. M. Myrberg:** *Berceuse,* **H. Goetz:** *Andantino* ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange:** *Melankoli;* sång med piano: **Gösta Geijer:** *Harpolekarens sång* ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Flyglar och **Pianinos**

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord

från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos. Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Obs.! Svensk Musiktidning nr 15 innehåller ett vackert porträtt af

Sigrid Arnoldson.

Innehåll: Anna Lang-Wolseley (med porträtt). — Mascagni och hans nya opera. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Annonser.

Stockholm, Kôersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1897.